

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2020-4726
Den 8. juni 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 7 (MOF B 113) stillet den 13. maj efter ønske fra Carl Valentin (SF).

Spørgsmål nr. 7

"Vil ministeren fremsende oplysninger om emissionsstandarder for industri, som ville være relevante for emissionerne fra husdyrproduktion, og vil ministeren redegøre for, om der findes dokumentation for, at husdyrreguleringen sikrer den samme beskyttelse fra husdyrproduktionen som fra industriproduktion for disse parametre?"

Svar

Overordnet set er det i reguleringen af husdyrbrug tilsigtet, at husdyrbrug skal overholde de samme krav som øvrig industri. På grund af husdyrproduktionens særlige karakter, hvor der er tale om levende dyr, der bl.a. har brug for meget varierende og årstidsbestemt ventilation, krav til dyrevelfærd mv., er der dog en række forskelle mellem husdyrreguleringen og industrireguleringen. Disse forskelle har netop til hensigt at sikre, at husdyrproduktionerne kan overholde de forskellige beskyttelsesniveauer.

Udledninger fra industrien af luftforurenende stoffer, herunder ammoniak og støv, fra virksomheders skorstene og afkast er reguleret af grænseværdier. Udledninger til luften reguleres på den enkelte virksomhed af vilkår i miljøgodkendelsen eller af generelle regler. Luftforurenende stoffer, herunder støv og ammoniak, fra virksomheders diffuse kilder reguleres som hovedregel af krav til indretning og drift.

Emissionsgrænseværdier er grænseværdier for koncentrationen af et givet stof i den luft, virksomheden udsender gennem et afkast eller en skorsten. Emissionsgrænseværdier er fastsat i Miljøstyrelsens luftvejledning og indarbejdet i flere bekendtgørelser. Emissionsgrænseværdier finder anvendelse for alle virksomheder, både godkendelsespligtige og ikke godkendelsespligtige virksomheder. Emissionsgrænseværdier har til formål at beskytte miljøet og menneskers sundhed. Der kan herudover i den enkelte sag stilles strengere krav, såfremt omgivelsernes følsomhed tilsiger det.

Immissionsgrænseværdier er grænseværdier, der angiver den enkelte virksomheds samlede maksimalt tilladelige bidrag til tilstedeværelsen af et forurenende stof i omgivelserne uden for virksomhedens skel. Immissionsgrænseværdier kaldes B-værdier (bidragsværdier). B-værdier er fastsat i B-værdivejledningen og indarbejdet i flere bekendtgørelser. B-værdier finder anvendelse for alle virksomheder, både godkendelsespligtige og ikke godkendelsespligtige virksomheder. B-værdier har til formål at beskytte befolkningen mod skadelige effekter og gener fra luftforureningen.

Både emissionsgrænseværdier og B-værdier angives i mg/normal m³, dvs. mg af det forurenende stof pr. kubikmeter luft i omgivelserne.

Regulering af udledning af ammoniak fra virksomheder fremgår af luftvejledningen, hvor den vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er på 500 mg/m³, når udledningen fra hele virksomheden er større end 5 kg ammoniak i timen. Samtidig skal virksomheden overholde B-værdivejledningens fastsatte B-værdi for ammoniak på 0,3 mg/m³.

For husdyrbrug er der tilsvarende fastsat krav til udledningen af ammoniak, der som for industrivirksomheder er fastsat med udgangspunkt i beskyttelse af miljøet som helhed, herunder også mennesker. På husdyrbrug begrænses ammoniakemissionen hovedsageligt af BAT-kravet og i nogle tilfælde af krav til maksimal ammoniakdeposition på nærliggende naturområder.

For husdyrbrug er der fastsat krav til BAT, der sikrer lav ammoniakemission. I forbindelse med konkrete målinger på en mellemstor slagtegrisestald i 2004, der størrelsesmæssigt ligger lige på grænsen til at være IE-brug, blev der fundet værdier af ammoniak, der var så lave, at B-værdien for det konkrete brug i 75 meters afstand ville være under 0,01 mg/m³, hvilket er under grænsen for B-værdien for ammoniak, der er 0,05 mg/m³. Da kravene til ammoniakemission efterfølgende er blevet strammet, er der ikke grund til at antage, at B-værdien for ammoniak overskrides hos naboer til husdyrbrug, heller ikke ved meget store husdyrbrug.

Reguleringen af udledning af støv fra skorstene og afkast på virksomheder generelt fremgår af luftvejledningen, og der er herudover fastsat særlige støvkrav i en lang række bekendtgørelser. Der er mange typer af støv, og der er særlige krav tilknyttet til udledningen af hver type støv. Jo flere farlige stoffer støvet indeholder, jo skrappe er kravene. For støv, der spredes diffust til omgivelserne, er der ikke fastsat emissionskrav, da dette reguleres i den enkelte miljøgodkendelse, som krav til indretning og drift. Samtidig skal virksomheden overholde B-værdivejledningens værdier for støv. Fx er B-værdien for støv i øvrigt 0,08 mg/m³. B-værdier for støv gælder for den del af støvet, som har en diameter på mindre end 10 µm, dog gælder B-værdien for træstøv for alle partikelstørrelser.

For husdyrbrug fastsættes tilsvarende krav til reduktion af diffus udledning til omgivelserne af støv og til reduktion af støv i staldanlæg. Der er dog ikke fastsat emissionskrav til udledningen af støv fra afkast på et husdyrbrug. Derimod skal der fastsættes vilkår i godkendelserne, der har til formål at sikre, at støvgener mindskes, hvis dette vurderes at være nødvendigt i det konkrete tilfælde for at sikre, at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne.

Der er foretaget konkrete målinger inde i staldene, der viser, at der typisk er omkring 3 mg inhalerbart støv per m³ i stalde, dog op til 10 mg per m³ i enkelte målinger. Med den opblanding, der typisk sker i forbindelse med ventilation, og støvs hurtige nedfald, antages det generelt, at industriens krav til B-værdi på 0,08 mg/m³ også overholdes af husdyrbrug.

De potentielt mest forurenede industrivirksomheder, samt de største svine- og fjerkræbrug, er omfattet af direktivet for industrielle emissioner (IE-direktivet). Der udarbejdes løbende konklusioner om bedste tilgængelig teknik (BAT-konklusioner) for disse brancher, hvor der også fastsættes bindende emissionsniveauer for blandt andet ammoniak og støv. Emissionsniveauer gælder oftest for hver skorsten og afkast på virksomheden. Disse EU-fastsatte emissionsniveauer udtrykker, hvad der kan opnås af emissionsreduktioner ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Det fremgår af IE-direktivet, at såfremt omgivelsernes følsomhed tilsiger det, kan der stilles strengere krav end de EU-fastsatte emissionsniveauer.

Der er EU-fastsatte emissionsniveauer for ammoniak på 0,3-20 mg/m³ for større anlæg til biologisk behandling af affald, som fx biogasanlæg. Herudover er der tilsvarende krav for fyringsanlæg og forbrændingsanlæg, hvor der anvendes ammoniak til reduktion af NO_x-udledning.

Der er ligeledes EU-fastsatte emissionsniveauer for støv for størstedelen af industribrancher, der varierer alt efter typen af støv.

Der er også fastsat EU-krav for de nævnte større husdyrbrug, hvor emissionsniveauer angives som kg ammoniak pr. stiplads pr. år. Der er ikke fastsat tilsvarende EU-krav for støv. Disse emissionsniveauer for ammoniak overholdes i Danmark ved kravene i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvad angår støj reguleres såvel selve husdyrbruget som almindelige produktionsvirksomheder og industrier med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om ekstern støj fra virksomheder.

Overordnet er beskyttelsesniveauet det samme, uanset om der er tale om et husdyrbrug eller en virksomhed. Det afgørende i reguleringen er, hvilke naboområder der omgiver husdyrbruget/virksomheden, og hvor støjfølsomme naboområderne er.

For så vidt angår lugt reguleres såvel husdyrbrug som almindelige produktionsvirksomheder og industrier med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/1985 om begrænsning af lugtgener fra virksomheder. Herudover er der for husdyrbrug indført en yderligere regulering i 2007 kaldet ”ny lugtvejledning”. Denne har især betydning for store husdyrbrug. Reguleringen på husdyrbrug er sammensat således, at begge regelsæt skal overholdes.

Lea Wermelin

/

Peter Hallenberg